

NOG NIET ZO LANG GELEDEN HAD EEN JONGE MAN EEN DROOM. HIJ STOND BIJ DE BUSHALTE TE WACHTEN SAMEN MET ZIJN GELOVIGE FAMILIELEDEN EN BEKENDEN. DE BUS KWAM, IEDEREEN STAPTE IN EN DE BUS REED WEG, TERWIJL HIJ ACHTER BLEEF. VOOR ZOVER IK WEET, HEEFT HIJ DAT BEELD ZELFS MEER DAN ÉÉN KEER GEHAD. IK MOEST DAARAAN DENKEN TOEN IK IN HET BOEK JOB LAS EN AANKWAM BIJ HOOFDSTUK 33 VERS 14, GOD ANTWOORDT EN ZELFS OP MEER DAN ÉÉN MANIER.

GOD *antwoordt*

• door Karel Remmelink

JOB

Kunt u zich zo'n ziekbed voorstellen? Iemand die u kent als een toegewijd christen krijgt het plotseling zwaar te verduren. Hij raakt in no time zwaar gedupeerd door onheil en wordt daarbij ook nog eens ernstig ziek. Hij krijgt van zijn vrouw het advies om maar niet meer op God te rekenen. Zijn vrienden zijn er ook gauw klaar mee. Dit overkomt alleen maar iemand die wat te verbergen heeft; want zo is God.

Maar Job is een doorbijter. Ondanks zijn ziekte reageert en discussieert hij fel. Zijn verweer is en blijft, dat hij echt niets te verbergen heeft. Om zijn argumenten kracht bij te zetten daagt hij God uit om de kaarten op tafel te leggen en dan zal blijken dat hij, Job gelijk heeft.

ELIHU

Als de gesprekken tussen Job en zijn drie vrienden plaatsvinden is er ook iemand die erbij zit en alleen maar luistert. Hij heeft de gelegenheid om zich gaandeweg een beeld te vormen van de gedachten en hij vormt voor zich een mening. Als al dat heen en weer gepraat niets oplevert en het gesprek stilaan verstomt, vraagt hij om aandacht. Bescheiden vat hij samen wat hij tot nu toe van Job heeft gehoord. Job vindt zichzelf onberispelijk en toch beschouwt God hem als zijn vijand. Elihu's stelling is: Job, je hebt geen gelijk!

TWEE MANIEREN

Volgens Elihu reageert God op twee manieren. De eerste is dat onze geest in dromen of tussen slapen en ontwakken een reactie van God opvangt. Hij laat ons schrikken, Hij waarschuwt (33:14-18). Dit is wat de hierboven genoemde jongeman overkwam. De tweede manier is dat pijn bij ziekte terechtwijst. Zeker als de ziekte ernstiger wordt en sterven realistisch is. Als dat terechtwijzen effect heeft, is er Eén uit duizend die het voor de zieke opneemt en herstel doet bewerken. De genezene belijdt zijn zondigheid en onrechtvaardigheid en wordt door God in ere hersteld. Hij mag weer van het leven genieten. Elihu eindigt het hoofdstuk met de opmerking dat God dat wel vaker doet in iemands leven en hij vraagt Job om een reactie, maar het blijft stil.

ARGUMENTEN

In hoofdstuk 34 gaat Elihu verder met zijn werk. Hij houdt de stelling van Job, 'Ik sta in mijn recht maar God heeft het mij onthouden', tegen het licht. De vertaling die Elihu er aan geeft is: 'Wat baat het de mens om bevriend te zijn met God' (vers 9b). Deze stelling roept om een reactie. Als we Elihu beluisteren zegt hij: God is rechtvaardig en machtig en wij willen hem veroordelen. God doet geen kwaad en als Hij alleen maar aan Zichzelf zou denken, zou alles wat leeft onmiddellijk ten onder gaan. Als we veronderstellen dat God partij kiest voor de rijken, omdat ze rijk zijn, dan hebben we het mis. Het is door hen dat de armen om hulp roepen en tot God schreeuwen. In vers 31 volgt een stukje dat moeilijk te begrijpen is, maar wel uiterst leerzaam is. Ik kies voor de volgende uitleg. Job zou tegen God kunnen zeggen: 'Vooruit, ik heb straf gekregen, ik zal het niet weer doen, ik snap het niet, maar nogmaals, ik zal het niet weer doen'. Moet God daar dan op reageren door alles terug te draaien terwijl hij eigenlijk te kennen geeft dat hij het er toch niet mee eens is? De resterende verzen van het hoofdstuk geven aan hoe Elihu er tegenover staat. Job, je zondigt alleen maar meer.

GOD IS GROOT

Hoofdstuk 35 begint met een herformulering van de vraag waar Job mee tobt. Hij twijfelde eraan of het God wel iets deed als mensen zondigden. Hij had het geconcludeerd uit hetgeen hem was overkomen. Het was echter een foute conclusie. Vers 13 zegt dat het schijn is dat God niet luistert, Hij laat je wachten, maar Hij weet je omstandigheden heel goed. Hij is machtig, maar minacht niet en als Hij mensen in soortgelijke omstandigheden als Job brengt, is dat om slechte daden te onthullen en om te vermanen.

Elihu roept Job in hoofdstuk 36 op om als hij in die situatie is, zich niet aan die vermaning te onttrekken en niet boos te worden.

Elihu wijst op de grootheid van God. We zouden Zijn werk moeten prijzen, bewonderen en bezingen. Als Elihu dit vervolgens uitdiept, gaat ook bij hem de adrenaline stromen. Het hart klopt hem in de keel als hij denkt aan Gods stem in de donder, als hij regen en sneeuw gebiedt (37 vers 1). Dieren, wind en mensen, Hij regeert over hen. De Ontzagwekkende die wij niet kunnen vatten is groot door Zijn kracht en door Zijn recht. Wie rechtvaardigheid tentoonspreidt, onderdrukt Hij niet. Op dit moment neemt God de rede van Elihu over en bouwt verder op dit thema.

STA EVEN STIL

Ik ben opgegroeid met de uitleg dat de grote lijn uit het verhaal is, dat de vraag naar het waarom van lijden niet beantwoord wordt. Nu ik wat ouder ben en het leven en mezelf wat beter heb leren kennen, nu ik dit boek een aantal keren heb gelezen, nuanceer en buig ik. 'Slechts van horen zeggen had ik van Hem vernomen', maar ik heb toch wat meer mogen zien en ervaren.

Laten we de oproep van Elihu ter harte nemen; sta even stil, want God wil antwoorden. Geef hem de gelegenheid om vooral 's nachts te spreken. Neem wat afstand van de waan van de dag om zo een beter zicht te krijgen op de grote lijnen van Gods handelen met mensen. Laten we een diep besef hebben van het hart van God en van het handelen van Hem. Hij heeft lief, Hij heeft het recht lief en Hij is trouw aan wat Hij heeft beloofd.

Bij deze studie is de NBV gebruikt.

HET HART KLOPT HEM IN DE KEEL ALS HIJ DENKT AAN GODS STEM IN DE DONDER